
**RETU VASKULĀRO AUGU SUGU ATRADUMI NO 2004. LĪDZ
2014. GADAM – LATVIJAS BOTĀNIĶU BIEDRĪBAS KONKURSA
„GADA ATRADUMS” REZULTĀTI**

Valda Baronīņa

Latvijas Botāniķu biedrība, Kronvalda bulvāris 4, Rīga, LV-1010,
e-pasts: valda.baronina@ldf.lv

Latvijas Botāniķu biedrība kopš 2004. gada organizē konkursu „Gada atradums”. Saskaņā ar izstrādāto nolikumu jebkurš biedrības biedrs gada nogalē var iesniegt konkursam savus sezonas labākos vaskulāro augu atradumus, ko izvērtē biedrības Valdes izveidota komisija. Tādējādi 11 gadu laikā konkursam iesniegtas ziņas par 138 jaunām vai sen nepārbaudītām retu augu sugu atradnēm un par 80 sugām. Sešas no tām ir jaunas sugas Latvijas (*Najas major*) vai pat Baltijas florā (*Najas tenuissima*, *Chaerophyllum aureum*, *Phyteuma nigrum*, *Androsace elongata*, *Carex stenophylla*) un vienlaikus arī vienīgās šo sugu atradnes Latvijā. Atrastas arī trīs Latvijas Sarkanās grāmatas 0. kategorijas sugas (*Swertia perennis*, *Teucrium chamaedrys*, *Cephalanthera longifolia*). Interesanti rezultāti iegūti, apsekojot vecas atradnes, par kurām nebija ziņu 50–170 gadus, piemēram, pēc ilga laika atkal atrastas *Najas flexilis* Usmas ezerā, *Isoetes lacustris*, *Myriophyllum alterniflorum* un *Lobelia dortmanna* Siverī, kā arī *Thesium ebracteatum* Dvietes apkārtnē un *Cephalanthera longifolia*, kas Kurzemē nebija atrastas kopš 19. gs.

Neskaitot dažas jau pieminētās sugas, vairākām konkursā pieteiktajām sugām zināmas tikai 1-3 atradnes Latvijā (*Ligularia sibirica*, *Sparganium glomeratum*, *Gagea erubescens*, *Polygonum viviparum*, *Rubus plicatus*) vai arī tie ir jauni un interesanti dati sugu ģeogrāfiskajā izplatībā (piemēram, *Cladium mariscus* Latvijas austrumdaļā). Jaunas un vērtīgas ziņas iegūtas ne tikai par Latvijas aizsargājamām sugām, bet arī par Eiropas Padomes Sugu un biotopu direktīvas 2. pielikuma sugām – *Cypripedium calceolus*, *Najas flexilis*, *Ligularia sibirica*, *Saxifraga hirculus*, *Thesium ebracteatum*, bet *Najas tenuissima* līdz šim Baltijas valstīs nebija atrasta un pagaidām nav pat iekļauta Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā (šeit un turpmāk – īpaši aizsargājamas sugas ir sugas, kas iekļautas 2000.11.14. Ministru kabineta noteikumos Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu”).

Saskaņā ar konkursa Nolikumu par „Gada atradumu” var kļūt jebkura reta vaskulāro augu suga (arī svešzemju), tomēr vērtējot priekšroka dodama vietējās floras pārstāvjiem.

Balvas „Gada atradums” ieguvēji

2004. gadā – ziemas svertija *Swertia perennis* (Ansis Opmanis).
 2005. gadā – mataināis grīslis *Carex pilosa* (Uvis Suško).
 2006. gadā – smalkā najāda *Najas tenuissima* (Uvis Suško).
 2007. gadā – daivainā cietpārde *Polystichum aculeatum* (Lelde Eņģele).
 2008. gadā – zemais grīslis *Carex supina* (Pēteris Evarts-Bunders).
 2009. gadā – ozollapu embotiņš *Teucrium chamaedrys* (Gunta Jurševska).
 2010. gadā – lielā najāda *Najas major* (Uvis Suško).
 2011. gadā – brūnais dižmeldrs *Cyperus fuscus* (Ansis Opmanis).
 2012. gadā – garkausa vairodzene *Androsace elongata* (Pēteris Evarts-Bunders).
 2013. gadā – gulošais (pazvilais) retējs *Potentilla anglica* (Pēteris Evarts-Bunders).
 2014. gadā – lokanā najāda *Najas flexilis* un smalkā najāda *N. tenuissima* (Uvis Suško).

Rakstā apkopotas ziņas par visām kopš 2004. gada konkursam „Gada atradums” iesniegtajām sugām un to atradnēm, norādot kvadrāta numuru bioloģiskās inventarizācijas kvadrātu tīklā (BIKS) (Krampis, 2012), atrašanas vietu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ja augs tādā konstatēts), biotopu, atraduma autoru un atrašanas vai herbārija ievākšanas datumu (gads, mēnesis, diena). Dažām atradnēm autori snieguši īsus komentārus par sava atraduma vai konkrētās sugas vēsturi Latvijā. Atsevišķos gadījumos būtisku informāciju par konkrēto sugu vai tās atradni papildinājusi šī raksta autore, kas norādīts tekstā kā „Piezīme”.

Reto sugu atradumi sakārtoti latīnisko nosaukumu alfabētiskā secībā; ja kādai sugai bijuši vairāki atradumi, tad tie minēti hronoloģiskā secībā pa gadiem. Ierobežotas pieejamības informācija par atradumiem, ja tāda iesniegta (precīzas ģeogrāfiskās koordinātes, meža kvartāls, nogabals), glabājas Latvijas Botāniķu biedrībā un nodota Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” vai AS „Latvijas valsts meži” datu bāzē un šajā rakstā netiek publicēta.

Apzīmējumi un saīsinājumi tekstā: DL – dabas liegums, DP – dabas parks, DR – dabas rezervāts, NP – nacionālais parks, AAA – aizsargājamo ainavu apvidus, LSG – Latvijas Sarkanā grāmata (Andrušaitis (red.), 2003), LATV – Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta herbārijs, DAU – Daugavpils Universitātes herbārijs, RIG – Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes herbārijs, HBA – Nacionālā botāniskā dārza herbārijs, nov. – novads, pag. – pagasts, leg. – herbāriju ievāca, det. – herbāriju noteica.

Visi balvai „Gada atradums” iesniegtie pretendenti

Aconitum lasiostomum Rchb., **dzeltenā kurpīte**

• 17/40, Pļaviņu nov., Vietalvas pag., DL „Vesetas palienes purvs”. Jauktu koku dumbrājā starppauguru ieplakā.

B. Bambe, 2005.06.24.

Androsace elongata L., **garkausa vairodzene (Gada atradums 2012)**

• 27/45, Daugavpils pilsētas dienvidu daļā, Liģiniškos, sausā dabiskā zālājā. Jauna suga gan Latvijā, gan Baltijas valstīs, kas šeit ir tālu no izplatības pamatareāla un ko var uzskatīt par Viduseiropas stepju elementu. Pēdējā laikā vairāku stepju augu sugu atrašana Daugavpils apkārtnē liecina par garkausa vairodzēnes atradnes, iespējams, dabisko izcelsmi.

P. Evarts-Bunders, 2013.04.24.

Aphanes arvensis L., **lauka skrēteliņš**

• 13/12, Kuldīgas nov., Rendas pag., DP „Abavas senleja”, Renda, Abavas labajā krastā. Atmatā.

I. Rēriha, 2007.07.01.

Asplenium trichomanes L., **plūksnu sīkpararde**

• 14/26, Rīgā, Raiņa bulvārī pie Vācijas vēstniecības. Viens diezgan spēcīgs sīkparardes eksemplārs auga spraugās starp akmeņiem pie ieejas vēstniecībā, bet tā paša gada novembrī augu atkārtoti atrast neizdevās. No jauna atrasts 2014. gadā, seši eksemplāri.

U. Suško, 2010.06.28., 2014.09.09.

Astragalus penduliflorus Lam., **nokarenais tragantzirnīs**

• 24/51, Aglonas nov., Kastuļinas pag., Priēzmale. Priēžu mežā. Pārbaudīta vienīgā atradne Latvijā, iepriekšējo reizi šajā atradnē ievākts herbārijā 1979. gadā (I. Fatore, LATV).

I. Roze, 2007.06.19.

Botrychium matricariifolium A. Braun ex W. D. J. Koch, **zarainā ķekarpaparde**

• 29/48, Daugavpils nov., Skrudalienas pag., DP „Silene”, Ilgās. Sausā norā priēžu meža malā pie ceļa. Suga Austrumlatvijā atrasta pirmo reizi.

U. Suško, 2008.05.29.

• 10/19, Engures nov., Engures pag., DP „Engures ezers”. Sausā pļavā, kas veidojusies atmatā bijušo dārziņu teritorijā starp Bērzcietu un Engures ezeru. Vismaz 20 vitāli eksemplāri.

S. Rūsiņa, 2011.06.21.

***Botrychium multifidum* (S. G. Gmel.) Rupr., plūksnu ķekarpaparde**

- 24/44, Ilūkstes nov., Dvietes pag., DL „Dvietes dumbraji”. Uz meža takas skujkoku jaunaudzē.

B. Bambe, 2009.07.28.

- 28/52, Krāslavas nov., Kaplavas pag., Daugavas kreisā krastā, augstā palienē. Sausā smiltāju zālējā, kas pirms 20 gadiem pļauts, bet apsekojuma laikā aizauga ar bērziem.

S. Rūsiņa, 2012.08.16.

- 9/12, Talsu nov., Valdgales pag., 2 km uz dienvidaustrumiem no Ģibzdes, Sustriņvalka ekomežā. Uz aizaugoša meža ceļa, septiņi eksemplāri.

I. Rēriha, U. Suško, 2013.08.26.

***Botrychium virginianum* (L.) Sw., Virdžīnijas ķekarpaparde**

- 17/35, Aizkraukles nov., Aizkraukles pag., DL „Aizkraukles purvs un meži”. Uz meža stīgas netālu no purva uz aizaugoša, 20. gs. 20.–30. gados izveidota zemes ceļa, kura atklātajās vietās tagad izveidojušies zāļaini biotopi.

U. Suško, 2010.06.19.

***Callitriche hermaphroditica* L., rudens ūdenīte**

- 29/47, Daugavpils nov., Demenes un Skrudalienas pag., DP „Silene”, Riču un Sitas ezeros. Ezeru litorālā.

U. Suško, 2007.08.31., 2007.09.05.

- 22/54, Rēzeknes nov., Kaunatas pag., Rāznas NP, Kaunatas ezerā. Ezera litorālā.

U. Suško, 2008.06.28.

- 25/52, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, aptuveni piecās atradnēs ezera centrālajā daļā un Kaulineiša sēklī starp Šķērsti un Kubuļnišķu pussalu. Suga īpaši raksturīga tīriem ezeriem ar dzidru ūdeni. Sugu apdraud ezeru piesārņošana – daudzas agrākās atradnes ir izzudušas.

U. Suško, 2014.09.11.–2014.09.18.

***Carex aquatilis* Wahlenb., ūdeņu grīslis**

- 13/49, Gulbenes nov., Stradu pag., DL „Lubāna mitrājs”. Līdz šim Latvijā visās nedaudzajās zināmajās atradnēs suga konstatēta kā hibrīds *Carex aquatilis* × *C. acuta*. Pededzes palienes pļavā ūdeņu grīslis veido samērā lielas audzes.

V. Baroniņa, 2011.07.05.

***Carex atherodes* Spreng., akotainais grīslis**

- 16/40, 16/41, Madonas nov., Kalsnavas pag., Jāņukalna apkārtņē, Ozolkalnā. Suga sastopama tikai Viduslatvijā, galvenokārt Vidzemes augstienē. Pēdējā laikā konstatēta daudzviet, tomēr tikai minētajā reģionā. Populācija kopumā atradnē

aizņēma ap 1 ha, gan apšu jaunaudzē starp pļavu, mežmalu un izcirtumu, pie dziļa lauksaimniecības meliorācijas grāvja, gan arī meliorētā pļavā, kur septembrī veidoja monodominantu atālu.

B. Bambe, 2013.09.

***Carex otrubae* Podp., Otruba grīslis**

- 14/21, Engures nov., Lapmežciema pag., Ķemeru NP, Antiņciemā. Mēreni mitrā, daļēji aizaugušā kaļķainā pļavā.

- 13/21, Engures nov., Lapmežciema pag., Ķemeru NP, Čaukcimā. Mitrā, daļēji aizaugušā kaļķainā pļavā.

- 14/22, Engures nov., Smārdes pag., Ķemeru NP, Kūdras-Ķemeru apkārtnē. Mitrā, daļēji aizaugušā kaļķainā pļavā.

- 15/22, Jelgavas nov., Valgundes pag., Sumragos. Mēreni mitrā zālājā. Iepriekš Otruba grīslis te konstatēts 1993. gadā (Lodziņa (red.), 1993).

2009. gadā atkārtoti apsekojot atradni, nav atrasts 15/21, Kadiķu apkārtnē (Baroniņa, 1989, LATV).

A. Priede, 2009.07.07. Antiņciems, 2009.07.02. un 2009.07.27. Čaukciems, 2009.07.30. Kūdra-Ķemeri un Sumragi.

***Carex pilosa* Scop., matainā grīslis (Gada atradums 2005)**

- 26/44, Ilūkstes nov., Pilskalnes pag., DL „Pilskalnes Siguldiņa”, pie Dubezera un Rubeņu gravā. Nogāzes gravā platlapju mežā.

U. Suško, 2005.07.18.–2005.07.20.

- 26/47, Daugavpils nov., Naujenes pag., DP „Daugavas loki”. Daugavas labā krasta nogāžu mežu sāngravās starp Naujēni un Vecpili. Veido bagātīgas audzes.

V. Baroniņa, I. Kabucis, 2007.07.20.

***Carex stenophylla* Wahlenb., šaurlapu grīslis**

- 27/46, Daugavpils pilsētā, apbūvētā teritorijā. Ceļa malā, sausā traucētā zālējā. Jauna suga gan Latvijā, gan Baltijā. Tālu uz ziemeļiem ārpus izplatības areāla. Pirmo reizi šajā vietā konstatēts jau 2011. gadā, bet atkārtoti ievākts un noteikts 2014. gadā. Noteicis šīs ģints monogrāfs A. Skuratovičs no Baltkrievijas (suga atrasta arī Baltkrievijā).

P. Evarts-Bunders, 2014.04.25.

***Carex supina* Willd. ex Wahlenb., zemais grīslis (Gada atradums 2008)**

• 27/46, Daugavpils pilsētā, Liģinišķos. Sausa nogāze pie vecticībnieku kapiem. 2009. gadā, kartējot pilsētas floru, atrasts vēl divās citās vietās Ruģeļos, turklāt vienā veido aptuveni 1 ha audzi kopā ar agro grīslī *Carex praecox*.
P. Evarts-Bunders, 2008.05.13.

***Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch, garlapu cefalantēra**

• 5/13, Dundagas nov., Kolkas pag., Slīteres NP, Pitraga apkārtņē. Mežmalā pie ceļa. LSG 0. kategorijas suga, līdz šim zināma tikai no 19. gs. E. Lēmaņa herbārija Ilūkstes apkārtņē (RIG). Jaunajā atradnē auga sēklas, iespējams, nonākušas no netālās (30 km) Sāmsalas. 2008. gadā nogatavojās pogaļas, bet rudenī atradne bija iznīcināta, augus izrokot. Visticamāk, atradne nebija perspektīva, jo atradās Kolkas ceļa malā, kur togad noritēja ceļa asfaltēšanas darbi.
A. Mārtiņsons, 2008. (leg. I. Rēriha, 2008.06.06.).

Piezīme: 2012. gadā konstatēta jauna garlapu cefalantēras atradne, kas nav iesniegta konkursam, bet ir ziņojums portālā Dabasdati.lv., kas būtiski papildina zināšanas par sugas izplatību:

• 8/9, Ventspils nov., Popes pag. Ceļmalas grāvī.

R. Pomilovskis, 2014.06.02. (atradne zināma jau kopš 2012. gada). Atradnes stāvokli un sugas pareizību pārbaudīja I. Rēriha 2014.06.09.

***Cephalanthera rubra* (L.) Rich., sarkanā cefalantēra**

• 6/19, Ventspils nov., Tārgales pag., DL „Ovīši”, Dižirves apkārtņē. Jūras krasta pelēkajās kāpās, starpkāpu ieplakās, ceļmalās, priežu mētrājā. Atradne zināma kopš 1925. gada (K. Princis, RIG). Atradnē ir liels ziedošo augu skaits. Atkārtoti apmeklējot šo vietu 2008. gada maijā, konstatēta negatīva ietekme apkārtnes ceļu rekonstrukcijas dēļ.
A. Opmanis, 2007.06.24.

***Chaerophyllum aureum* L., zeltainā kārvele**

• 27/45, Daugavpilī pie Grīvas stacijas. Sausā pļavā pie dzelzceļa. Jauna suga Latvijas un Baltijas valstu florā. Pirmo reizi augu šajā vietā 1996. gadā atrada N. Priedītis (LATV), bet suga bija noteikta nepareizi.
U. Suško, 2007.06.19.

***Chaerophyllum hirsutum* L., skarbmatainā kārvele**

• 23/53, Dagdas nov., Andzeļu–Andrupenes pagastu robeža. Meža malā paugura augšējā daļā pie ceļa.
U. Suško, 2006.06.10.

Piezīme: 2014. gadā P. Evarts-Bunders izpētījis un gada nogalē Latvijas Botāniķu biedrības sanāksmē ziņoja, ka līdz šim Latvijā ievāktie un par spožo suņburkšķi *Anthriscus nitida* uzskatītie augi ir skarbmatainā kārvele. Pirmos herbārija

eksemplārus 1976. gadā Daugavas ielejā starp Daugavpili un Krāslavu ievākusi Z. Šlangena (LATV), un tos kļūdaini kā spožo suņburkšķi noteicis prof. Tihomirovs (Ļeņingradas Botānikas institūts). 2015. gada sākumā revidēts arī LATV herbārijs un konstatēts, ka arī te visi par spožo suņburkšķi noteiktie eksemplāri atzīstami par skarbmataino kārveli. Kopš 1976. gada šī kļūda diemžēl parādās visos floras sarakstos un publikācijās, tostarp LSG (Fatare, 2003), kā arī īpaši aizsargājamo sugu sarakstos.

***Cinna latifolia* (Trevir.) Griseb., platlapu cinna**

- 9/54, Alūksnes nov., Liepnas pag., 6 km uz ziemeļaustrumiem no Katlešiem un 8,5 km uz ziemeļrietumiem no Liepnas, 80 gadus vecā slapjā apšu vērī, 10-20 eksemplāri.

U. Suško, I. Rove, 2013.07.22.

***Circaea lutetiana* L., lielā raganzālite**

- 24/47, Preiļu nov., Aizkalnes pag., DL „Jaša”. Jauktā platlapju mežā nogāzē. Ārpus Daugavas ielejas suga sastopama reti.

B. Bambe, 2006.08.19.

***Cladium mariscus* (L.) Pohl, dižā aslake**

- 29/49, Daugavpils nov., Salienas pag., Beļaukas ezerā pie Silenes. Ezera litorālā un nokrastes slīkšņā. Latvijas austrumdaļā ļoti reta suga.

U. Suško, 2007.09.10.

***Cyperus fuscus* L., brūnais dižmeldrs (Gada atradums 2011)**

- 27/47, 27/48, 27/49, 27/50, 27/51, 27/52, 28/52, 28/53, AAA „Augšdaugava”. Daugavas palienes dūņainajās sērēs, kuras kļūst redzamas upes mazūdens periodā rudenī un kur sakuplo dažādu viengadīgo augu audzes, brūnais dižmeldrs bija daudzviet sastopams (1–50 eksemplāri). Konstatēts, ka atradnes mēdz būt nepastāvīgas ūdenslīmeņa izmaiņu dēļ.

Latvijā brūno dižmeldru uzskata par retu, izzūdošu sugu, kas iekļauta LSG 1. kategorijā un īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Līdz šim Latvijā reģistrēts 13 atradnēs (BIKS kvadrātos), galvenokārt Piejūras zemienē un Zemgalē, tomēr nevienā no tām nav zināms, ka suga tur augtu arī tagad. Pēdējais herbārija vākums 1989. gadā Daugavpils novadā pie Gutas (Gavrilova, LATV). 2010. gadā, pētot Eiropas Savienības nozīmes biotopu „Dūņaini upju krasti ar slāpekli mīlošu viengadīgu pioniersugu augāju”, *Cyperus fuscus* tika konstatēta 23 Daugavas krasta sērēs.

A. Opmanis, 2011.09.

- 27/46, Daugavpils pilsētā. Neizveidojusies fitocenoze Daugavas sērē, vairāki desmiti eksemplāru tuvu ūdens līmenim.

P. Evarts-Bunders, 2011.09.01.

Piezīme: 1993. gadā suga konstatēta pie Slokas ezera (LU BI, 1993) un atkārtoti atrasta arī 2013. gadā (U. Suško, A. Priede, *pers. ziņ.*).

***Cypripedium calceolus* L., dzeltenā dzegužkurpīte**

• 23/3, Nīcas nov., Nīcas pag., DL „Rucavas īvju audze”. Slapjā, skrajā egļu-bērzu-ošu mežā.

L. Salmiņa, 2005.08.05.

• 9/12, Talsu nov., Valdgales pag., DL „Stiklu purvi”, Zvaguļpurva rietumu malā. Egļu gāršā pie stigas.

A. Opmanis, 2007.09.15.

• 6/29, Salacgrīvas nov., Liepupes pag., uz ziemeļiem no Tūjas. Jauktu koku mežā. G. Perševica, 2009.06.16.

Piezīme: 2011. gadā atradnē izveidots mikroliegums.

• 7/29, Salacgrīvas nov., Liepupes pag. Uz dienvidiem no Vitrupes upes. Jauktu koku mežā. Daži eksemplāri.

G. Perševica, 2009.06.16.

• 1/33, Mazsalacas nov., Ramatas pag., DL „Ziemeļu purvi”, Oļļas (Saklauru) purva malā. Slapjā apšu-egļu vērī, ap 60 ziedošu eksemplāru.

U. Suško, 2011.08.05.

***Delphinium elatum* L., augstais gaiļpiesis**

• 14/36, Amatas nov., Zaubes pag., Zaubes–Annas ceļa malā, Sila kapu vecajā daļā. Senā kapsētā un ceļmalā. Bagātīga atradne, acīmredzot šeit uzskatāms par naturalizējušos dārzebēgli.

A. Opmanis, 2007.07.08.

***Dentaria bulbifera* L., sīpoliņu zobainīte**

• 12/37, Amatas nov., Amatas pag., apmēram 3 km uz ziemeļaustrumiem no Velmeriem. Vēršu kalna meža autoceļa malā, 30 eksemplāri, sporādiski.

I. Rove, 2013.08.05.

• 9/54, Alūksnes nov., Liepnas pag., 6 km uz ziemeļrietumiem no Katlešiem, 8,5 km uz ziemeļaustrumiem no Liepnas, 80 gadus vecā slapjā apšu vērī, 15 eksemplāri.

U. Suško, I. Rove, 2013.07.22.

• 10/54, Alūksnes nov., Liepnas pag., apmēram 5 km uz dienvidrietumiem no Katlešiem, apmēram 9 km uz dienvidaustrumiem no Liepnas, 75 gadus vecā apšu gāršā, ap 30 eksemplāru.

U. Suško, I. Rove, 2013.07.23.

***Dianthus superbus* L., krāšņā nelķe**

• 13/49, Rugāju nov., Rugāju pag., DL „Lubāna mitrājs”. Sausā priežu mežā un meža ceļa malā, kapu apkārtnē (150 m no Pededzes upes). Visticamāk, dārzebēglis, kas izplatījies kapu apkārtnē.

I. Rove, L. Enģele, V. Kreile, 2006.06.25.

***Epilobium collinum* C. C. Gmel., pakalnu kazroze**

• 10/5, Ventspils nov., Užavas pag., 3 km ziemeļrietumos no Užavas. Pamestā grants karjerā.

R. Rekmanis, 2010.06.27. (leg. R. Rekmanis, det. B. Laime).

***Erica tetralix* L., grīņu sārtene**

• 16/02, 16/03, Pāvilstas nov., Vērgales pag., DL „Ziemupe”. Vairākās vietās skrajā, purvainā un grīņa tipa priežu mežā.

V. Baroniņa, I. Kabucis, 2009.09.

• 13/6, Alsungas nov., Alsungas pag., Tērandes apkārtnē. Stigas malā uz robežas ar purvainu mežu.

I. Rēriha, 2010.09.09.

• 13/6, Alsungas nov., Alsungas pag., 7,4 km uz ziemeļiem no Alsungas. AS „Latvijas valsts meži” ekomežā „Kānes mežs”, ap 200 gadus vecā slapjā priežu mētrājā-grīnī, laucēs kopā ar zilgano molīniju *Molinia caerulea*.

R. Sniedze-Kretalova, U. Suško, 2013.07.03.

• 13/6, Alsungas novads, Alsungas pag., 7 km uz ziemeļrietumiem no Alsungas. AS „Latvijas valsts meži” ekomežā „Ceplīši”, aptuveni 130 gadus vecā priežu grīnī un tā malā gar zāļu purvu, laucēs kopā ar zilgano molīniju *Molinia caerulea*.

U. Suško, R. Sniedze-Kretalova, 2013.07.04.

***Festuca altissima* All., meža auzene**

• 9/30, Limbažu nov., Skultes pag., uz dienvidaustrumiem no Viļķiem. Toras upes susinātā palienē un tās tuvumā platlapju mežā ar boreāla meža iezīmēm, 15 eksemplāri.

I. Rove, 2013.07.15.

• 9/54, 9/55, Alūksnes nov., Liepnas pag., 9,5 km uz austrumiem no Liepnas un 4,5 km uz rietumiem no Katlešiem, 55 gadus vecā bērzu vērī, 10 eksemplāri.

U. Suško, I. Rove, 2013.07.23.

***Gagea erubescens* (Besser) Schult. et Schult.f., iesārtā zeltstarīte**

• 27/46, Daugavpils nov., Naujenes pag., Daugavas labajā krastā pie Ruģeļiem. Sausā pļavā. Šobrīd otrā zināmā atradne Latvijā (pirmā jau vairāk kā 100 gadus zināma Dolessalā).

U. Suško, P. Evarts-Bunders, 2009.04.25.

***Gagea pratensis* (Pers.) Dumort., pļavas zeltstarīte**

• 14/04, Pāvilostas nov., Sakas pag., Ulmalē. Sausā smiltāju pļavā (ar atmatas pazīmēm) jūras krastā kopā ar neļķu airu *Aira caryophyllea*.

S. Rūsiņa, 2006.04.30.

***Galium triflorum* Michx., trejziedu madara**

• 14/29, Ropažu nov., Lielās Juglas labā pamatkrasta pakājē uz rietumiem no Naglmuižas, Lūkinkalnu apkārtnē. Mīts vecu priežu–egļu-apšu damaksnis, kuru ietekmējusi piegulošo Juglas ielejas pļavu susināšana. Ļoti reta suga, kura izplatīta galvenokārt Latvijas austrumu daļā, līdz šim valstī bija zināmas apmēram 10 atradnes.

A. Opmanis, 2009.07.02.

• 9/54, Alūksnes nov., Liepnas pag., DL „Katlešu meži”, 6,4 km uz ziemeļrietumiem no Katlešiem, 165 gadus vecā slapjā egļu–priežu niedrājā, 15 eksemplāri.

U. Suško, I. Rove, 2013.07.22

Piezīme: ir vēl vairāki jauni vai pēc ilgāka laika atkal konstatēti šīs sugas atradumi, kuri nav pieteikti konkursam, bet dati ir noderīgi sugas izplatības apzināšanai: 20/21, Tērvete, A. Opmanis, 2004; 11/54, Žīguri, Tepenīca, B. Bамbe, 2004; 15/54, Pazlauka, A. Opmanis, 2005; 17/43, Krustkalnu DR, V. Kreile, 2007; 17/46, Teiču DR, V. Kreile, 2007, 2008.; 17/40, Vesetnieki, B. Bамbe, 2010; 29/48, DP „Silene”, V. Kreile, 2013; 19/42, 19/43, Kūku apkārtnē, V. Kreile, 2014.

***Gentiana cruciata* L., krustlapu drudzene**

• 25/52, Dagdas nov., Konstantinovas pag., Sivera ziemeļu krasta Kubuļnišku pussalā piecos zālajos, kopā ap 250 eksemplāru.

U. Suško, 2014.10.07.–2014.10.16.

***Gentiana pneumonanthe* L., tumšzilā drudzene**

• 15/55, Baltinavas nov., Baltinavas pag., uz dienvidiem no Baltinavas, Upeņu māju apkārtnē. Ganībā kopā ar stāvo vilkakūlu *Nardus stricta*. Pļavu neapsaimniekošanas rezultātā atradņu skaits Latvijā ievērojami samazinājies.

S. Rūsiņa, 2006.08.15.

***Hedera helix* L. var. *baltica* Rchd., Baltijas efeja**

• 23/3, Nīcas nov., Nīcas pag., DL „Rucavas īvju audze”. Uz dažādiem kokiem, kā arī uz zemes sausā jauktu koku mežā.

L. Salmiņa, M. Jansone, 2005.09.

• 20/2, Nīcas nov., Otaņķu pag., Otaņķi, Vītiņu kapos. Sena kapsēta, kurā vairs neglabā. Diezgan bagātīgi aug zemsedzē zem veciem ozoliem un pakāpjas uz koku stumbriem, uz kāda bērza pat 10,5 m augstumā. Salīdzinot ar R. Cinovska 1996.06.27. datiem, kad šī efeja bija 2,5-3 m augstumā, var secināt, ka pēdējie 11 gadi efejai bijuši labvēlīgi – tā ne tikai pastiepusies garumā, bet arī ziedēja. Arī otrā atradnē netālu uz dienvidiem esošajos Otaņķu pag. Baidzeles ciema kapos efeja aug uz koku stumbriem līdz 9 m augstumam.

A. Opmanis, 2007.10.07.

***Hydrilla verticillata* (L. fil.) Royle, mieturu hidrilla**

• 29/48, Daugavpils nov., Skrudalienas pag., Beļānu un Bedušu ezeros Ilgu apkārtnē.

Ezeru litorālā. Latvijā reti sastopama – tikai valsts austrumu daļā.

U. Suško, 2007.09.06., 2007.09.10.

***Hypericum hirsutum* L., pūkainā asinszāle**

• 20/46, Līvānu nov., Rudzātu pag., DL „Lielais Pelēčāres purvs”. Lapukoku mežā uz stigas. Otrā zināmā atradne Latgalē.

U. Suško, 2011.07.18.

***Isoëtes lacustris* L., gludsporu ezerene**

• 25/52, Krāslavas nov., Skaistas un Aulejas pag., Siverī Traščankas sēklī. Ezera litorālā. Atkārtoti atrasts pēc 118 gadiem kopš E. Lēmaņa atraduma 1888. gadā pie Sarkanā kalna (Lehmann, 1895).

U. Suško, 2006.07.04.

***Isoëtes lacustris* L. (var. *rectifolia*), gludsporu ezerene**

• 25/52, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Suga sastopama septiņās atradnēs, kur nelielā skaitā (apmēram 130-150 eksemplāru) 110-150 cm dziļumā uz grunts aug pa atsevišķiem eksemplāriem vai nelielās grupās.

U. Suško, 2013.08.05.

• 25/52, 25/53 Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, izklaidus gandrīz visā ezera centrālajā un austrumu daļā, kur lielākoties veido nelielas audzes vai grupas 120-150 cm dziļumā. Kopumā ezerā atklātas aptuveni 20–30 vitālas atradnes.

U. Suško, 2014.09.12.–2014.10.11.

***Juncus gerardii* Loisel., Žerāra donis**

- 15/22, Jelgavas nov., Valgundes pag., pļavā pie Odiņu pārceltuves, mitrākajās iepakās nelielās grupiņās.
R. Sniedze-Kretalova, 2013.10.21.

***Ligularia sibirica* (L.) Cass., Sibīrijas mēlziede**

- 12/33, Siguldas nov., Mores pag., Zušu apkārtnē. Aug kopā ar ziemas svērtiju *Swertia perennis*. Ļoti bagātīga Sibīrijas mēlziedes atradne. Līdz 2004. gadam Latvijā bija zināmas piecas atradnes (Šulcs, 2003), no kurām augs saglabājies tikai divās (otra – Krustkalnu DR).

A. Opmanis. 2004.07.13.; 2006.07.

Piezīme: 2014. gadā atradnē nodibināts DL „Zušu–Staiņu sēravoti”.

***Liparis loeselii* (L.) Rich., Lēzeļa lipare**

- 25/51, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā: Mazā Ārdava Pastovā, nokrastes slīkšņā (divi eksemplāri), Mazā Ārdava Katinu līča Diuņis koka (divi eksemplāri) un Rairišku līča nokrastes slīkšņā (17 eksemplāri).

U. Suško, 2013.09.08.

- 23/55, Dagdas nov., Ezernieku pag., Adamovas (Vilku) ezera krastā. Zāļu un pārejas purvā.

U. Suško, L. Auniņa, 2013.08.09.

- 25/52, Krāslavas nov., Aulejas un Kombuļu pag., Siverī: Pīstiņa līcī, Savstarpes līcī Lielās salas ziemeļu pusē, Plukstiņa līcī. Katrā atradnē 2–8 eksemplāri.

U. Suško, 2014.09.14.–2014.10.03.

- 25/52, Dagdas nov., Konstantinovas pag., Sivera ziemeļu pusē esošā Luboneņa nokrastes slīkšņā, divās atradnēs, kopā četri eksemplāri.

U. Suško, 2014.10.05.

- 25/52, Krāslavas nov., Skaistas pag., Sivera dienvidu pusē esošā Kauseņa nokrastes slīkšņā, divi eksemplāri.

U. Suško, 2014.10.09.

***Lithospermum officinale* L., ārstniecības cietsēkle**

- 18/10, Skrundas nov., Skrundas pag., Ventas labajā krastā pēc kultivēšanas atjaunoties sākušā zālājā.

I. Rove, 2011.07.

***Littorella uniflora* (L.) Asch., vienzieda krastene**

- 25/52, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Ezera litorālā.

U. Suško, 2006.08.06.

• 25/52, 25/53, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, gandrīz visā ezera platībā, kur lielākoties veido dažāda garuma un platuma joslas. Pirmo reizi 1953. gadā atklājis Z. Spuris (Spuris, 1955). Šī ir visbagātākā zināmā atradne Latvijā un Baltijas valstīs. Latvijā zināma kopumā aptuveni 14 ezeros. Vēl sešos ezeros (Langstiņu ezerā, Ninierī, Seklenē, Sekšītī, Sudrabezerā, Venču ezerā) mūsdienās ir iznīkusi. Trīs Sauleskalna apkārtnes dziļajos ezeros – Ārdavā, Dridzi un Siverī – suga ir saglabājusies kā relikts uz izplatības areāla austrumu robežas. U. Suško, 2014.09.11.–2014.10.11.

***Lobelia dortmanna* L., Dortmaņa lobēlija**

• 25/52, 25/53, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, izklaidus gandrīz visā ezera centrālajā un austrumu daļā, nedaudz arī ziemeļu daļā, kur veido dažāda lieluma audzes un grupas, sākot no nedaudziem līdz daudziem simtiem eksemplāru. Sugu pirmo reizi Siverī pie Sarkanā kalna 1888. gadā atrada E. Lēmanis (RIG). Atkārtoti šo sugu izdevās konstatēt tikai pēc 118 gadiem 2006. gadā Traščankas sēklī. 2014. gadā apsekots viss ezers, kopumā atklātas aptuveni 20–30 vitālas atradnes. U. Suško, 2006.07.04., 2014.09.16.–2014.10.11.

• 25/52, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Suga ezerā sastopama tikai divās atradnēs: Lielajā un Mazajā Plinšu sēklī, kur aug skrajā niedru joslā 100–130 cm dziļumā uz grants un veido kopumā vitālu populāciju ar apmēram 280–300 eksemplāriem. Mainīgā ūdenslīmeņa dēļ tikai divi eksemplāri bija ar ziednešiem. U. Suško, 2013.08.05.

***Lycopodiella inundata* (L.) Holub, palu staipeknītis**

• 7/13, Dundagas nov., Dundagas pag., 4,5 km uz austrumiem no Dundagas, AS „Latvijas valsts meži” Prometeju ekomežā, nelielā pārejas purvā, ap 10 m² liela palu staipeknīša audze, kopā ar purva sūneni *Hammarbya paludosa*. I. Rēriha, U. Suško, 2013.08.26.

***Melampyrum cristatum* L., sekstainais nārbulis**

• 9/7, Ventspils nov., Ances pag., pārbaudīta vienīgā zināmā šīs sugas atradne Latvijā, ko 1992. gadā atklāja N. Priedītis (LATV) – Rindas upes labajā krastā netālu no Ailanku mājām, sausā kaļķainā zālājā mozaikā ar mitriem un slapjiem palieņu zālājiem. Vēl arvien veido diezgan lielu un ilggadīgi stabilu populāciju, kaut gan ir stipri mežacūku izrakņāts un pļauts ar smalcināšanu, kas apdraud atradni. S. Rūsiņa, 2013.07.08.

***Myriophyllum alterniflorum* DC., pamišziedu daudzlake**

• 25/51, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Ezerā saglabājusies tikai viena atradne Mazā Ārdava Dzalbu šauru rietumu pakrastē, kur suga aug 50–60 cm dziļumā un 2 × 2 m lielā platībā uz smilšaina sēkļa. Senāk šī suga ezerā noteikti

bija sastopama plašāk, bet antropogēnās eitrofikācijas dēļ citās vietās jau ir izzudusi.

U. Suško, 2013.08.08.

- 25/52, 25/53, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, izklaidus gandrīz visā ezera centrālajā un austrumu daļā, kur veido dažāda lieluma audzes un grupas, sākot no nedaudziem eksemplāriem līdz 400–1000 m² lielām audzēm, kopumā ezerā atklātas aptuveni 30 vitālas atradnes. Sugu pirmo reizi Siverī pie Sarkanā kalna 1888. gadā atrada E. Lēmanis (Lehmann, 1895). Atkārtoti to Siverī izdevās konstatēt tikai pēc 118 gadiem

U. Suško, 2014.09.11.- 2014.10.11 .

Najas flexilis (Willd.) Rostk. et W. L. E. Schmidt, **lokanā najāda**

- 11/11, Ventspils nov., Usmas ezerā, DR „Moricsala”. Ezera litorālā pie Moricsalas. Usmas ezerā nebija atrasta kopš 1930. gada (E. Ozoliņa, RIG).

E. Zviedre, 2005.07.28.

- 29/47, Daugavpils nov., Demeņes pag., DP „Silene”, Riču ezerā. Ezera litorālā.

P. Evarts-Bunders, 2007.06.26.

Piezīme: U. Suško 2008. gadā, rūpīgi pārbaudot Riču ezeru, šo augu konstatēja vēl vairākās atradnēs.

- 28/49, 29/49, Daugavpils nov., Salienas pag., Sūklādes Baltajā ezerā pie Silenes. Ezera litorālā.

U. Suško, 2008.08.23.

- 25/51, 25/52, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Suga pirmo reizi te konstatēta 2006.08.06., nelielā daudzumā atrasta divās atradnēs Lielā Ārdava ziemeļaustrumu pakrastē pie Plinšu raga, kur auga 1,7-3 m dziļumā uz dūņainas minerālgrunts kopā ar smalko najādu *Najas tenuissima*. 2012. gadā lokanā najāda nevienā no šīm atradnēm vairs netika atrasta. 2013. gadā pēc rūpīgas ezera izpētes suga konstatēta vēl sešās jaunās atradnēs, kā arī atkārtoti pie Plinšu pussalas raga. Ezeru ļoti negatīvi ietekmē biogēniem bagāto ūdeņu ievadīšana no Lielā Plinšu dīķa, tāpēc Lielā Ārdava ziemeļu daļā notiek pastiprināta ezera eitrofikācija.

U. Suško, 2013.08.06.–2013.08.09.

- 25/52-25/53, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, aptuveni 15-20 atradnēs visā ezera centrālajā daļā un vietām arī austrumu daļā ap 2 m dziļumā. Vitālas populācijas, patiesais atradņu skaits noteikti ir 10–20 reizu lielāks, jo 2 m dziļumā nav iespējams visu detāli apsekot. Lokanā najāda ir Eiropas mērogā unikāla suga, kas tās kontinentālajā daļā zināma vairs tikai aptuveni 24 atradnēs. Siverī pirmo reizi atrasta 2012.08.10. 2014. gadā iegūta informācija par sugas sastopamību visā ezerā un, spriežot pēc iegūtajiem pētījumu rezultātiem, Sivers

acīmredzot ir lielākā un bagātākā šīs sugas atradne Eiropas Savienības kontinentālajā daļā (skaitot kopā ar Norvēģiju un Šveici).

U. Suško, 2014.09.11.–2014.10.11.

Piezīme: pēc U. Suško datiem lokanā najāda Latvijā zināma tikai deviņos ezeros (Usmas, Riču, Sūklādes Baltajā, Kurjanovas, Skujines ezerā, Ežezērā, Ārdavā, Salmeajā un Siverī). Vēl 20. gs. vidū tā bija sastopama arī Klapiņu ezerā un Vaišļu ezerā, bet tur iznīkusi ezeru piesārņošanas dēļ.

***Najas major* All., lielā najāda (Gada atradums 2010)**

• 22/52, Rēzeknes nov., Pušas pag., Lielajā Krāku ezerā. Jauna suga Latvijas florā. Pirmo reizi atrasta 1989.07.02. Sila ezerā pie Silenes (29/48, U. Suško, DAU), bet, neskatoties uz jau kopš atrašanas brīža pastāvošajām šaubām, visu laiku tikusi nepareizi uzskatīta par jūras najādu *Najas marina* un šādi kļūdaini atzīmēta arī LSG (Gavrilova, 2003). 2010. gada oktobrī abus herbārija vākumus noteicis prof. Cveļevs Sanktpēterburgā un viennozīmīgi atzinis par lielo najādu.

U. Suško, 2010.08.19.

***Najas marina* L., jūras najāda**

• 18/42, Krustpils nov., Variešu pag., Silabebru ezera ziemeļu daļa, viens eksemplārs. Vienīgā atradne ārpus Piejūras zemienes ezeriem.

U. Suško, 2013.09.09.

***Najas minor* All., mazā najāda**

• 23/59, Zilupes nov., Pasienes pag., DL „Grebļukalns”, Pintu ezerā, litorālā. Latvijā zināmas 10 atradnes, no kurām dažās pēdējā laikā mazā najāda iznīkusi.

U. Suško, 2006.08.05.

• 29/48, Daugavpils nov., Skrudalienas pag., DP „Silene”, Sila ezerā. Ezera litorālā.

U. Suško, 2008.09.05.

***Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus, smalkā najāda (Gada atradums 2006)**

• 25/52, Krāslavas nov., Kombuļu pag., Ārdavā. Jauna suga Latvijā un Baltijas valstīs, pirmo reizi ezerā atrasta 2006.08.06. divās atradnēs Lielā Ārdava ziemeļaustrumu pakrastē – pie Plinšu raga un Plinšu pussalas ragā, kur 1,7–3 m dziļumā uz sekli dūņainas minerālgrunts veidoja divas vitālas populācijas kopā ar lokano najādu *Najas flexilis*. 2013. gada apsekojuma rezultātā smalkā najāda ļoti mazā daudzumā atkal atrasta pie Plinšu pussalas raga, bet netika atrasta pie Plinšu raga. Vēl viena jauna atradne atklāta Lielā Ārdava ziemeļrietumu daļā esošo Raudives šauru ziemeļu pakrastē, kur suga auga 2 m dziļumā uz dūņainas minerālgrunts skrajā niedru audzē. Tā kā visas trīs ļoti mazskaitlīgās smalkās najādas Ārdava ezerā zināmās atradnes atrodas biogēnu piesārņojuma stipri ietekmētājā Lielā Ārdava ziemeļu daļā, sugas atradņu stāvoklis ir ļoti apdraudēts

U. Suško, 2006.08.06., 2013.08.07.

• 25/52, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī, aptuveni 15–20 atradnēs visā ezera centrālajā daļā un Kaulineiša sēklī starp Šķērsti un Kubuļnišķu pussalu ap 2 m dziļumā. Vitālas populācijas, patiesais atradņu skaits noteikti ir 10–20 reižu lielāks, jo 2 m dziļumā nav iespējams visu detāli apsekot. Smalkā najāda ir pasaules mērogā unikāla suga, kas mūsdienās zināma tikai aptuveni 25 atradnēs. Sivers acīmredzot ir lielākā un bagātākā šīs sugas atradne pasaulē.

U. Suško, 2014.09.11.–2014.10.11. (**kopā ar lokano najādu *Najas flexilis* – Gada atradums 2014**).

Piezīme: 2015. gada sākumā suga joprojām nebija iekļauta Latvijas īpaši aizsargājamo augu sarakstā.

***Neottianthe cucullata* (L.) Schltr., cepurainā neotiante**

• 27/48, Daugavpils nov., Naujenes pag., DP „Daugavas loki”, Daugavas labajā krastā pie Rudāniem. Sausā priežu mežā. Latvijā ļoti reta suga (zināmas četras atradnes, no kurām viena iznīcināta jau 19. gs. beigās). Šobrīd bagātīgākā atradne valstī.

U. Suško, 2009.08.08.

***Orobanche elatior* Sutton, lielā brūnkāte**

• 15/13, Kandavas nov., Kandavas pag., DP „Abavas senleja”, Kandavas apkārtnē pie Čīmām. Atmatu zālējā, kas nav arta vismaz 25 gadus un kur lielu īpatsvaru veido sausu kaļķainu zālāju sugas.

A. Priede, 2008.08.01., 2009.07.05.

• 16/13, Kandavas nov., Kandavas pag., DP „Abavas senleja”, Abavas Velnakmens apkārtnē. Atmatu zālējā, kas nav arta vismaz 25 gadus un kur lielu īpatsvaru veido sausu kaļķainu zālāju sugas.

A. Priede, 2009.05.17., 2009.07.19.

***Orobanche pallidiflora* Wimm. et Grab., bālziedu brūnkāte**

• 13/31, Siguldas nov., Allažu pag., Zirguvēra purva malā apmēram 5 km uz dienvidaustrumiem no Inčukalna, Krievupes palienē, kur mijas zāļu purvi, aizauguši palieņu zālāji un purvaini meži ar gruntsūdens izplūdes vietām, pieci eksemplāri.

I. Rove, 2012.08.28., 2013.08.18.

• 12/45, Gulbenes nov., Jaungulbenes pag., Beiriņu silā, apmēram 5 km uz dienvidaustrumiem no Tirzas. Damaksnī – vidēja vecumā mežā, atradne atrodas ļoti vecas dabiskas brauktuves malā, reģistrēti 23 eksemplāri.

I. Rove, 2012.08.17., 2013.08.23.

- 9/29, Limbažu nov., Skultes pag., apmēram 4 km uz ziemeļiem no Aģes upes ietekas jūrā (Zvejniekiems, Skulte). Uz meža stigas, 84 eksemplāri. I. Rove, 2013.11.01.

***Phyteuma nigrum* F.W. Schmidt, melnā septiņvīre**

- 7/36, Kocēnu nov., Kocēnu pag., Kocēnu muižas parkā. Parka pļavā zem veciem ozoliem un liepām. Jauna suga Latvijas un Baltijas florā. Acīmredzot uzskatāma par veiksmīgi naturalizējušos dārzebēgli. Aug parkā, iespējams, nepamanīta pat no muižas laikiem. A. Opmanis, 2007.06.17.

***Polygonum viviparum* L., vairvasiņu sūrene**

- 18/34, Jaunjelgavas nov. Daugavas ielejā pie Jaunjelgavas. Zālājā šosejas malā, 8–10 ziedoši augi, kuri vasaras gaitā nobriedināja sēklas. No desmit agrāk valstī zināmajām atradnēm bija saglabājusies tikai viena – dzelzceļa malā starp Aizkraukli un Skrīveriem, bet ceļa ierīkošanas rezultātā 2008. gadā šī atradne iznīcināta, tādējādi jaunā atradne pie Jaunjelgavas 2010. gadā bija vienīgā zināmā. U. Suško, 2010.05.20.

***Polystichum aculeatum* (L.) Roth, daivainā cietpararde (Gada atradums 2007)**

- 15/42, Madonas nov., Āronas pag., Dārznīcas pilskalna apkārtnē. Gravā lapkoku mežā. Viena no nedaudzām daivainās cietparardes atradnēm Latvijā. L. Eņģele, 2007.10.16.

***Potamogeton pusillus* L., sīkā glīvene**

- 26/45, Daugavpils nov., Svences pag., Peskuņicas ezerā pie Arones. Ezera litorālā. U. Suško, 2007.08.14.

***Potamogeton trichoides* Cham. et Schltld., matveida glīvene**

- 25/43, 25/44, Ilūkstes nov., Dvietes un Pilskalnes pag., Skuķu un Dvietes ezeros. Ezeru litorālā. U. Suško, 2007.08.13.

- 27/45, Daugavpils Grīvā, Bezdonkas dīķī, litorālā.

U. Suško, 2007.08.14.

***Potentilla anglica* Laichard., gulošais (pazvilais) retējs**

- 11/19, Engures nov., Engures pag., DP „Engures ezers”, Bērziemā. Bijušo dārziņu teritorijā sausā, ar parasto priedi *Pinus sylvestris* aizaugošā atmatā. S. Rūsiņa, 2012.08.02.

• 27/45, Daugavpili, Mežciemā. Aizaugošā mitrā pļavā–meža laucē, bagātīga atradne (vairāki simti eksemplāru).

P. Evarts-Bunders, 2013.07.02. (**Gada atradums 2013**)

Piezīme: 2011. gadā gulošo (pazvilo) retēju, visticamāk, atradusi arī A. Priede ceļmalā pie Brizules (Tukuma nov., Sēmes pag.), bet nepilnīga herbārija dēļ suga nav droši nosakāma.

***Primula elatior* (L.) Hill, dižā prīmula**

• 27/43, Ilūkstes nov., Šēderes pag., DL „Raudas meži” Ilūkstes upes labajā krastā. Joprojām diskutabls ir jautājums par šīs sugas statusu: vietējā vai citzemju dārzbēgļu suga. Pēc P. Evarta-Bundera novērojumiem dabas liegumā nebija nekādas antropogēnas ietekmes, kas palielinātu varbūtību, ka dižā prīmula šeit ir savvaļā pārgājusi citzemju suga. Tajā pašā laikā suga atrasta arī, piemēram, pie Subates luterāņu baznīcas koptā zālājā, arī Krustpils pils parkā un Juzefovas parkā. E. Iliško (leg. E. Iliško, det. P. Evarts-Bunders), 2011.04.29.

***Pulsatilla pratensis* (L.) Mill., pļavas silpurene**

• 13/26, Rīgā, Zaķusalā, sausā zālājā.

E. Zviedre, 2012.05.

• 14/26, Rīgā, Imantā, Dammes rajonā. Rekreācijai pakļauta sausa priežu meža malā pie augstsprieguma līnijas un meža celiņu malās.

V. Baroniņa, 2012.05.20.

***Rubus plicatus* Weihe et Nees, krokainā cūcene**

• 23/04, Rucavas nov., Rucavas pag., netālu no Palaipes ciema Apšūtu kapiem, lēzenā paugurā, senā atmatā, kura pēdējos gadus bijusi pamesta, daļēji aizaugusi krūmiem, daļēji izveidojies virsājs. Trešais atradums Latvijā. Pirms tam Rucavas pagastā atradis P. Lakševics 1909. gadā (RIG) un E. Vimba 1964. gadā (RIG).

A. Opmanis, 2014.07.31.

***Rhynchospora fusca* (L.) W.T. Aiton, brūnganais baltmeldrs**

• 7/9, Ventspils nov., Ances pag., DL „Ances purvi un meži”, Makšķerezersa paliene, zāļu purvā. Viena no četrām zināmajām atradnēm Latvijā.

I. Rēriha, 27.08.2006.

***Salix myrtilloides* L., mellenāju kārkls**

• 23/54, Dagdas nov., Ezernieku pag., Verdiveiša ezera ziemeļaustrumu krastā. Pārejas purvā.

U. Suško, L. Auniņa, 2013.09.08.

***Salvia verticillata* L., mieturu salvija**

• 15/54, Baltinavas nov., Baltinavas pag., Obeļevas ezera krastā. Sausā kaļķainā pļavā krasta nogāzē.

S. Rūsiņa, 2006.08.16.

***Saxifraga hirculus* L., dzeltenā akmeņlauzīte**

• 7/10, Ventspils nov., Ances pag., DL „Ances purvi un meži”. Pārejas purvā pie Lukņezera. Jauna atradne dabas liegumā.

I. Rēriha, 2005.09.07.

• 17/43, Madonas nov., Ļaudonas pag., Krustkalnu DR. Pārejas purvā pauguru grēdas pakājē. Dzeltenā akmeņlauzīte šajā atradnē konstatēta 1988. gadā un 1991. gadā, bet tad 16 gadus, kaut arī regulāri inventarizējot atradni, netika konstatēta. No jauna atrasta 2007. gadā, seši ziedoši eksemplāri.

V. Kreile, 2007.08.10.

***Schoenus ferrugineus* L., rūsganā melncere**

• 14/19, Tukuma nov., Tukumā, dzelzceļa stacijas apkārtnē. Slocenes ielejas labā krasta nogāzē augšpus Durbes parka, kaļķainā avoksnājā. Iespējams, ka tā ir F. Vīdemaņa 1852. gadā minētās rūsganās melnceres atradne Tukumā – vieta, kur suga pirmo reizi pieminēta Latvijā (Wiedemann & Weber, 1852).

A. Opmanis, 2005.05.02.

***Sparganium angustifolium* Michx., šaurlapu ežgalvīte**

• 28/49, Daugavpils nov., Salienas pag., Kirjanišķu ezerā un Sūklādes Baltajā ezerā pie Silenes. Ezeru litorālā. Latvijā ļoti reta suga, pirmo reizi atrasta valsts dienvidaustrumu daļā.

U. Suško, 2008.08.20.–2014. 08.23.

***Sparganium glomeratum* (Laest.) Neuman, kamolainā ežgalvīte**

• 2/32, Mazsalacas nov., Ramatas pag., DL „Ziemeļu purvi”, Kangaru purva dienvidu pusē. Bagātīga atradne uz izdangātas meža stigas un veca grāvja gultnē. Līdz šim Latvijā bija zināmas kopumā četras šīs sugas atradnes Vidzemē, no kurām trīs ļoti senas (19. gs. 2. puse un 20. gs. 1. ceturksnis), bet ceturta atradne 1986. gadā atklāta Krustkalnu DR (Kabucis, 2003).

U. Suško, 2011.08.06.

***Sparganium gramineum* Georgi, zāļlapu ežgalvīte**

• 16/43, Madonas nov., Lazdonas pag., Vadzolī. Jauna, vitāla atradne. Latvijā reta un apdraudēta suga, kas sastopama uz areāla dienvidu robežas. Kopš pirmā sugas atraduma Latvijā 1906. gadā Mazuikas ezerā (Kupffer, RIG), atrasta kopumā ap 20 ezeros. Gandrīz pusē no šīm atradnēm ezeru piesārņojuma un antropogēnas ietekmes dēļ suga vairs nav sastopama un, visticamāk, izzudusi.

U. Suško, 2012.09.24.

***Subularia aquatica* L., ūdens subulārija**

• 25/52, Krāslavas nov., Aulejas un Skaistas pag., Siverī. Aptuveni 10–15 atradnēs ezera centrālajā daļā un vietām arī ziemeļu un austrumu daļā ap 50–80 cm dziļumā. Mūsdienās varētu būt sastopama vairs tikai 3–4 ezeros valstī, kaut gan vēl pirms 25–50 gadiem tā bija zināma deviņos Latvijas ezeros, bet vēl pirms 100 gadiem – 13–14 ezeros. Sivers ir šobrīd bagātākā zināmā ūdens subulārijas atradne Latvijā, iespējams, arī visu Baltijas valstu mērogā, kur mūsdienās ir zināmas vairs tikai 3–5 šīs sugas atradnes, ja Latvijas atradnēm pieskaita arī vienīgo Igaunijas atradni Peipusa ezerā.

U. Suško, 2014.09.13.–2014.10.01.

***Swertia perennis* L., ziemas svertija (Gada atradums 2004)**

• 12/33, Siguldas nov., Mores pag., Zušu apkārtnē. Niedrāja tipa avotainā egļu mežā. Ar kūdru segta avotkaļķu iegula ar sēravotu izplūdes vietām. LSG 0. kategorijas suga, kas nebija atrasta kopš 1958. gada, kad to pie Padures Vēgām herbārijā bija ievācis A. Mortukāns (HBA). Visticamāk, ka tieši šī atradne pie Zušiem ir izdevumā „Latvijas PSR flora” (Pētersone, 1955) bez herbārija apstiprinājuma minētā ziemas svertijas atradne Siguldā.

A. Opmanis. 2004.07.13.

Piezīme: 2014. gadā atradnē izveidots DL „Zušu–Staiņu sēravoti”.

***Teucrium chamaedrys* L., ozollapu embotiņš (Gada atradums 2009)**

• 26/46, Daugavpilī starp Jauno Forštati un Križiem. Sausā dzelzceļmalas zālājā starp dzelzceļu un mežmalu. Bagātīga atradne apmēram 30 m garā joslā. LSG 0. kategorijas suga, līdz šim atrasta tikai vienu reizi 1846. gadā Kokneses pilskalnā (Cepurīte, 2003).

G. Jurševska, 2009.07.28.

***Thesium ebracteatum* Hayne, pļavas linlape**

• 25/44, Ilūkstes nov., Pilskalnes pag., pie Kalvānu kapiem. Sausā, granšainā uzkalnā mežmalā. Suga atrasta, apsekojot J. Fedoroviča aptuveni pirms 170 gadiem konstatēto šīs sugas atradni (no nepublicēta J. Fedoroviča rokraksta apmēram 1830.–1840. gadā).

U. Suško, 2005.07.16.

***Tofieldia calyculata* (L.) Wahlenb., kauslapu tofildija**

• 7/7, Ventspils nov., Ances pag., Ovišos. Jūras krastā pie bākas, skrajā priežu mežā takas malā, viens ziedošs un trīs neziedoši eksemplāri. Šajā vietā kauslapu tofildiju pirmo reizi Latvijā 1924. gadā atrada K. Princis (RIG).

U. Suško, R. Sniedze-Kretalova, 2014.08.19.

***Valerianella locusta* (L.) Laterr., salātu baldriņš**

• 11/28, Saulkrastu nov., Lilastē pie Lilastes ietekas jūrā. Upes paliene pie liedaga. U. Suško, 2009.06.07.

• 24/2, Rucavas nov., Rucavas pag., pie Papes kanāla. Nesaslēgta fitocenoze kanālmalā. Tik tālu uz dienvidiem Baltijas jūras krastā līdz šim nav atrasts. I. Rēriha, 2005.06.10.

***Viscum album* L., baltais āmulis**

• 8/46, Apes nov., Trapenes pag., Trapenes centrā. Kļāvā ap 15 m augstumā. Otrais pierādītais atradums Vidzemē pēc 1985. gada, kad baltais āmulis konstatēts Rūjienas apkārtnē.

G. Grandāns, M. Grandāne, A. Avotiņš jun., I. Tihovska, L. Goba, 2013.01.01.

LITERATŪRA

Andrušaitis, G. (red.), 2003. Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi. Rīga.

Cepurīte, B. 2003. Ozollapu embotņiņš *Teucrium chamaedrys* L. Grām.: Andrušaitis, G. (red.) *Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi.* LU Bioloģijas institūts, Rīga, 40–41.

Fatare, I. 2003. Spožais suņburkšķis *Anthriscus nitida*. Grām.: Andrušaitis, G. (red.), *Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi.* LU Bioloģijas institūts, Rīga, 442–443.

Gavrilova, Ģ. 2003. Jūras najāda *Najas marina* L. Grām.: Andrušaitis, G. (red.), *Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi.* LU Bioloģijas institūts, Rīga, 392–393.

Kabucis, I. 2003. Kamolainā ežgalvīte *Sparganium glomeratum*. Grām.: Andrušaitis, G. (red.), *Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi.* LU Bioloģijas institūts, Rīga, 272–273. lpp.

Krampis I. 2012. Sugu izplatības kartēšana Latvijā, metodes un rezultāti. *RTU zinātniskie raksti* 11, *Ģeomātika* 8: 43–48.

Lehmann, E. 1895. *Flora von Polnisch–Livland mit besonderer Berücksichtigung der Florengebiete Nordwestrusslands, des Ostbalticums, der Gouvernements Pskow und St. Petersburg.* Jurjew (Dorpat), 430.

Lodziņa I. (red.), 1993. *Perspektīvā Ķemeru nacionālā parka ziedaugu un paparžaugu floras esošo materiālu apkopojums un analīze.* Latvijas ZA Bioloģijas institūts, Botānikas laboratorija. Salaspils (nepublicēts).

Pētersone, A. 1959. Kurvjiežu dzimta – Compositae (Vail.) Adans. Grām.: Galeniēks, P. (red.) *Latvijas PSR flora. 4. sēj.* Latvijas Valsts izdevniecība, Rīga, 59.

Spuris, Z. 1955. Jaunas ziņas par dažu augu izplati Latvijas PSR. *Latvijas PSR ZA Vēstis* 9 (61): 63.

Šulcs, V. 2003. Sibīrijas mēlziede *Ligularia sibirica* (L.) Cass. Grām.: Andrušaitis, G. (red.), *Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sēj. Vaskulārie augi.* LU Bioloģijas institūts, Rīga, 104–105.

Wiedemann, F. J., Weber, E. 1852. Beschreibung der phanerogamischen Gewäusche Esth-, Liv- und Curlands, Reval, 26.